

SAMORZĄD MIEJSKI

Miesięcznik Związku Miast Polskich

Nr 4 (132) maj 2007, ISSN 1730-5187

450 lat Augustowa

Festiwal Promocji
Miast Polskich

Projekt dla aktywnych samorządów

W NUMERZE

ZE ZWIĄZKU

V Rozmowa z dr. Tomaszem Potkańskim, zastępcą dyrektora Biura ZMP, kierownikiem ds. projektu pt. „Budowanie potencjału instytucjonalnego jednostek samorządu do lepszego dostarczania usług publicznych”. Projekt ten będzie realizować ZMP we współpracy ze ZPP, ZGW RP i norweskim Związkiem Władz Lokalnych i Regionalnych. Całkowita wartość projektu to 3,3 mln euro. Aż 85 proc. tej kwoty to dotacja Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

VI O wychowaniu dzieci i młodzieży mówiono podczas IV Spotkania Miast Papieskich, które odbyło się 2 kwietnia br. w Krakowie, w Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się”. Konferencję zorganizowaną w drugą rocznicę śmierci Papieża-Polaka zakończyła wspólna msza w kościele św. Piotra i Pawła w intencji kanonizacji Ojca Świętego i oratorium „Tu es Petrus” na Ryńku Głównym.

KRONIKA KRAJOWA

VII Pierwsza edycja Festiwalu Promocji Miast Polskich, który odbywał się w Warszawie od 17 do 18 kwietnia 2007 r., zgromadziła ponad 400 uczestników, w tym ponad 120 reprezentantów polskich miast. Podczas festiwalu, zorganizowanego przez Grupę Ströer pod patronatem Związku Miast Polskich i Polskiej Organizacji Turystycznej, wręczono nagrody w konkursie Złote Formaty. Zwycięskie miasta to: Poznań, Wrocław, Rzeszów i Niepołomice.

KRONIKA ZAGRANICZNA

X W Poznaniu 14 kwietnia br. uroczyste zainaugurowano działalność biura COPPEM. COPPEM to Stała Konferencja Eurośrodkonmorskiej Współpracy Władz Lokalnych i Regionalnych, z główną siedzibą w Palermo na Sycylii. Poznańskie Biuro, zlokalizowane w siedzibie Związku Miast Polskich, będzie zajmować się wymianą informacji na temat możliwych obszarów współpracy między krajami Europy Środkowowschodniej a krajami basenu Morza Śródziemnego.

MIASTA JUBILEUSZOWE

XIV 450 lat Augustowa Trzydziestotysięczny Augustów, leżący na północnym wschodzie Polski, na skraju Krainy Tysiąca Jezior, to jedno z najsłynniejszych w ostatnim czasie polskich miasteczek i to nie tylko w Polsce, ale i w Europie. A to za sprawą wielkiej medialnej kampanii przeciwko budowie obwodnicy miasta w dolinie rzeki Rospudy. Miasto zostało założone przez króla Zygmunta Augusta na mocy przywileju lokacyjnego nadanego w Wilnie 17 maja 1557 r. Na okładce Ratusz w Krotoszynie. Fot. Arch. UM w Krotoszynie

Zarząd ZMP w Krotoszynie

„Nie” dla sieci szpitali

Podczas pierwszego posiedzenia Zarządu ZMP w nowym składzie, które odbyło się w Krotoszynie w dniach 13–14 kwietnia 2007 r., po raz kolejny stwierdzono, że na podstawie szacunkowych danych brakuje 2 procent na podwyżki dla nauczycieli.

Dyskutowano też nad wnioskami złożonymi przez przedstawicieli miast podczas Zgromadzenia Ogólnego w Poznaniu. Szczególną uwagę poświęcono kwestii małych miast, wokół których funkcjonują „obwarzankowe” gminy wiejskie. Podkreślano, że dotychczasowe zachęty do łączenia się miasta z gminą wiejską (5 proc. PIT) są niewystarczające i konieczne byłoby zaproponowanie lepszych rozwiązań systemowych. Wśród 308 miast członkowskich problem ten teoretycznie dotyczy 97, ale konieczne jest dokładne zidentyfikowanie miast, które zainteresowane są konsolidacją, a także ewentualnie zamówienie ekspertyzy prawnej na ten temat. W Europie tego rodzaju działania podejmowano z różnym skutkiem: w Niemczech z 24 tysięcy gmin powstało 8 tysięcy, we Włoszech liczba gmin spadła o połowę, ale we Francji żadne zachęty ekonomiczne nie okazały się skuteczne.

O funkcjonariuszach publicznych

Postanowiono negatywnie zaopiniować zmianę ustawy o samorządzie gminnym w sprawie uregulowań dotyczących oświadczeń majątkowych. Członkowie Zarządu podkreślali, że regulacja ta nie uwzględnia uzasadnienia wyroku TK w tej kwestii, m.in. adekwatności kary do przewinienia. – System nierówno traktuje funkcjonariuszy publicznych, bowiem utrata stanowiska związana z niezłożeniem oświadczenia majątkowego nie dotyczy posłów i senatorów – mówiono. Pojawiały się opinie, że należałoby skończyć z anonimowością posłów, którzy wprowadzają do projektów absurda lub szkodliwe poprawki, i publikować ich nazwiska, np. w prasie branżowej.

W projekcie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa zaproponowano rozszerzenie liczby osób, które nie powinny brać udziału w czynnościach wykonawczych gminy (przetargi), z członków Komisji Rewizyjnej na wszystkich radnych. Bez uwag przyjęto z kolei projekt o zmianie ustawy Ordynacja wyborcza dotyczący uregulowań rejestru wyborców.

Za kontrowersyjny uznano z kolei projekt ustawy o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych, który m.in. wprowadza 3-letni zakaz pracy w jednostkach związanych z gminą. Podkreślano, że tego typu przepisy tworzą fikcję w imię walki z korupcją. Poruszono sprawę ustawy o pracownikach samorządowych i tabeli płac, które stwarzają sztywne reguły, wprowadzają antymotywacyjny system wynag-

rodzeń, uniemożliwiając często zatrudnianie w urzędach miast sprawnych fachowców. Zdaniem samorządowców, Europejska Karta Samorządu Terytorialnego gwarantuje swobodne kształtowanie się plac i dlatego ustawa powinna określać jedynie zasady, natomiast gmina szczegółowy taryfikator.

Sprzeciw wobec likwidacji SKO

Zaprotestowano przeciwko pomysłowi przekazania uprawnień likwidowanych Samorządowych Kolegiów Odwoławczych wojewodom. Zmiana ustawy o Kodeksie postępowania administracyjnego powinna przede wszystkim dotyczyć pozbawienia SKO – które, jak pokazuje praktyka, często zmieniają decyzje samorządowe – możliwości merytorycznej oceny i pozostawieniu w ich gestii tylko zagadnień proceduralnych – tak jak to miało miejsce na początku

Posiedzenie Zarządu ZMP w Krotoszynie. Od lewej: Julian Jokś, burmistrz Krotoszyna, członek Zarządu, Ryszard Grobelny, prezes ZMP i Kazimierz Pałasz, wiceprezes ZMP, prezydent Konina. Fot. J. Proniewicz

lat 90. Przedstawiciele miast zaznaczali, że obowiązki likwidowanych SKO (jeśli do tego dojdzie) powinno przejąć raczej sądownictwo administracyjne, a prawo do składania odwołania może dotyczyć tego samego organu, który wydał decyzję.

Pieniądze na zdrowie

Zaprobowano projekt ustawy o pomocy publicznej i restrukturyzacji publicznych zakładów opieki zdrowotnej, który przewiduje rozsądne mechanizmy dotyczące rozdysponowania 600 mln zł. Natomiast jako „krok w tył” oceniono projekt dotyczący sieci szpitali, który nie rozwiązuje żadnych problemów, rozmywa odpowiedzialność, wprowadza mechanizmy administracyjne zamiast konkurencji. Szpitale, które znajdują się w sieci, nie będą miały motywacji do lep-

szego zarządzania. – *Lepiej doskonalić kontrakowanie usług w ramach NFZ, które może zwiększyć twardą konkurencję między zakładami, i pozwolić na wyłonienie tych najlepszych* – mówił **Mirosław Mikietyński**, prezydent Koszalina.

Członkowie Zarządu z zadowoleniem przyjęli pojawienie się projektu o zasadach prowadzenia polityki społecznej, który stanowi pierwszą od lat próbę stworzenia ram dla tej dziedziny. Postanowiono zwrócić się do miast o szczegółowe uwagi do zapisów tej ustawy.

Pozytywną opinię uzyskał też projekt ustawy o opłacie skarbowej, który przywraca czasowo znaczki skarbowe.

Kuriozalnie o zapachach

Odrzucono projekt o opłacie eksploatacyjnej w gminie górniczej, ale pozytywną opinię uzyskał projekt o zmianie ustawy o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego przedłu-

żający gminom górniczym do 2011 r. okres zwolnień z wpłat do budżetu państwa na zwiększenie subwencji ogólnej od przypadającej jej części opłaty eksploatacyjnej.

Natomiast za kuriozalny uznano projekt ustawy o przeciwdziałaniu uciążliwości zapachowej, który nie określa skutków finansowych dla gmin i wprowadza absurdalne zapisy, chociaż dotyczy problemów istotnych dla samorządów.

Negatywnie oceniono też rozporządzenie MEN w sprawie określenia podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, który narzuca, co bezpłatnie należy się nauczycielowi i jak muszą być wyposażone klasy.

Zarząd wybrał swoich reprezentantów do instytucji krajowych i zagranicznych. W poczet miast członkowskich przyjęto Pruszków.

JOANNA PRONIEWICZ

Stanowisko Związku Miast Polskich

w sprawie zamiaru likwidacji samorządowych kolegiów odwoławczych i przekazania ich kompetencji wojewodom

Związek Miast Polskich **kategorycznie protestuje** przeciwko zapowiedzianemu niedawno zamiarowi likwidacji samorządowych kolegiów odwoławczych, z jednoczesnym przekazaniem ich uprawnień wojewodom. Konstytucja RP gwarantuje jednostkom samorządu terytorialnego samodzielność. Rola wojewodów wobec samorządów jest także jednoznacznie określona – prowadzą oni nadzór nad działaniami jednostkami samorządu terytorialnego pod względem kryterium legalności. Wojewoda **nie jest w żadnym stopniu** instancją nadrzędną nad jst.

W art. 78 Konstytucja gwarantuje stronom „prawo do zaskarżenia orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji”. Konstytucja jednak nigdzie nie zakłada istnienia „drugiej instancji”. Dwuinstancyjność w rozumieniu istnienia „drugiej instancji nad instancją pierwszą” jest pozostałością hierarchicznego systemu administracji państwowej z okresu PRL, w ramach którego zwykle istniała instytucja „nadrzędna”.

Samorządowe kolegia odwoławcze powstały w roku 1990 – na początku okresu transformacji – właśnie dlatego, by uniezależnić odradzające się gminy od administracji rządowej. Do reformy „drugą” instancją odwoławczą w stosunku do gminy (toap-u stopnia podstawowego) był rejon. Aby urzeczywistnić zasadę samodzielności gmin, nie podtrzymano możliwości zaskarżania decyzji gmin do urzędów rejonowych. Stworzono natomiast samorządowe kolegia odwoławcze, które były powołane przez ówczesne sejmiki województw, stanowiące reprezentację gmin. SKO było więc w istocie instytucją gminną.

Związek Miast Polskich postulował przed laty likwidację samorządowych kolegiów odwoławczych z jednoczesnym umożliwieniem składania **odwołań** od decyzji podejmowanych w pierwszej instancji do sądów administracyjnych. Postulat ten jednak nie był trafny, ponieważ obywatelom przysługuje w innym trybie prawo zaskarżenia decyzji administracyjnej do sądu administracyjnego.

W dzisiejszych warunkach należy jednoznacznie wskazać, że **organem odwoławczym od decyzji podjętej w pierwszej instancji przez organ jednostki samorządu terytorialnego może być tylko ten sam organ jednostki samorządu terytorialnego (w zakresie zadań własnych)**. Podobnie jest w przypadku decyzji administracyjnych wydawanych przez ministrów, od decyzji których, podjętych w pierwszej instancji, przysługuje prawo odwołania do tych samych ministrów.

Należy podkreślić, że w Konstytucji **nie występuje pojęcie drugiej instancji**, a tylko prawo do odwołania się od decyzji wydanej w pierwszej instancji. Prawo to jest zachowane w przypadku decyzji podejmowanych przez ministrów i w analogiczny sposób może być zachowane w przypadku gmin, powiatów albo województw. Nie ma przecież organu nadrzędnego w stosunku do gmin, powiatów czy województw.

Krotoszyn, 13 kwietnia 2007

Za Zarząd
Ryszard Grobelny
prezes ZMP

Spotkanie wielkopolskich samorządowców

Nie tylko o RPO

Podczas spotkania prezydentów i burmistrzów z Wielkopolski z Zarządem ZMP w Krotoszynie 13 kwietnia br. dyskutowano na temat Regionalnego Programu Operacyjnego, który obecnie jest konsultowany w Brukseli. Uczestnicy podkreślali też, że w ostatnim czasie atmosfera wokół samorządów jest bardzo niekorzystna. Regulacje takie jak np. oświadczenia majątkowe świadczą o restrykcyjnym podejściu wobec tego szczebla, a żadne ugrupowanie polityczne nie broni interesów samorządów.

Zdaniem wielkopolskich samorządowców, UE zbyt małe środki przewiduje na budowę dróg (3 mln zł na jedną gminę), a zbyt duże na Internet. Jednak zgodnie ze Strategią Lizbońską, aż 30 proc. środków unijnych powinno być przeznaczanych na nowe technologie i innowacje. Sekretarz Zarządu ZMP, **Mirosław Milewski**, prezydent Płocka radził wykorzystywać środki przeznaczone na tę dziedzinę na jeden duży program wspólnej budowy sieci szerokopasmowej dla wielu miast.

Dzielono się obawami dotyczącymi nierozwiązanych do tej pory kwestii z systemem zaliczkowym i rozliczeniami się. Wciąż nie wiadomo, które projekty mają większą szansę na zakwalifikowanie się – duże czy małe. Na poziomie ogólnopolskim wciąż brakuje odpowiedzi na pytanie, czy spółka należąca w 100 proc. do miasta może składać wnioski w imieniu gminy. Postulowano rozpoczęcie rozmów z Zarządem Województwa, które powinny doprowadzić do uszczegółowienia zapisów. Mówiono także o wsparciu dla wszystkich Funduszy Poręczeń Kredytowych z Wielkopolski, które nie powinny ze sobą konkurować.

Ryszard Pomin z UM w Poznaniu przedstawił prace zespołu roboczego ds. subwencji oświatowej, który spotkał się z ministrem Romanem Giertychem. Minister edukacji zadeklarował, że chce współpracować z samorządami. Ministerstwo planuje dopiero na koniec kadencji obecnego parlamentu przygotowanie projektów ustaw dotyczących bardziej zasadniczych zmian w tej dziedzinie. Zdaniem samorządowców, w subwencji oświatowej brakuje pełnej kwoty na skutki podwyżek pensji nauczycieli. Przedstawiciele miast wymieniali doświadczenia na temat organizacji systemu oświaty w miastach. W Jarocinie dobrym rozwiązaniem okazało się przekształcanie placówek publicznych w niepubliczne. **(JP)**

Zarząd Związku Miast Polskich

Prezes ZMP:

Ryszard GROBELNY, prezydent Poznania (niezależny) od 1998 r.; wcześniej radny (od 1990 r.) i członek Zarządu Miasta (od 1992 r.); ekonomista; pracownik naukowy UAM; od 2003 r. – prezes Związku Miast Polskich; m.in. członek Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Wiceprezisi:

Jacek KARNOWSKI, prezydent Sopotu (PO). Absolwent Politechniki Gdańskiej, Wydziału Budownictwa Lądowego – mgr inż. W latach 1990–1998 – wiceprezydent, a od 1998 r. – prezydent miasta.

Kazimierz PAŁASZ, prezydent Konina od 1994 r. (lewica). Z wykształcenia politolog, absolwent Wydziału Nauk Społecznych UAM w Poznaniu, od 1999 r. członek Zarządu ZMP (od 2003 r. – wiceprezes ZMP), wiceprzewodniczący Rady Powiatowej SLD w Koninie.

Tadeusz WRONA, prezydent Częstochowy (niezależny) w latach 1990–1995 i od 2002 r.; w międzyczasie poseł na Sejm (1997–2001, AWS); twórca i przewodniczący Ligi Krajowej; dr nauk techn.; wcześniej pracownik Politechniki Częstochowskiej; 1990–1995 – sekretarz Zarządu ZMP; od 2003 r. – wiceprezes ZMP.

Sekretarz:

Mirosław MILEWSKI, prezydent Płocka (PiS) od 2002 r. Absolwent Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie (kierunek gospodarka publiczna), w latach 1997–1999 kierownik w ZUS, 1999–2002 – kierownik płockiej delegatury Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, radny RM od 1990 r.

Skarbnik:

Iwona SZKOPIŃSKA, burmistrz Wieruszowa od 1998 r. (niezależna). Absolwentka budownictwa rolniczego na Akademii Rolniczej we Wrocławiu – mgr inż. W I kadencji – zastępca burmistrza, od 2001 r. w Zarządzie ZMP.

Członkowie:

Ryszard BREJZA, prezydent Inowrocławia (niezależny) od 2002 r.; wcześniej radny miasta (1990–1998) i marszałek sejmiku woj. bydgoskiego (1992–1998); poseł na Sejm III kadencji (1997–2001, AWS); historyk (UMK), nauczyciel, członek Zarządu ZMP od 2003 r.

Jan BRONŚ, burmistrz Oleśnicy (niezależny); mgr inż., absolwent Wydziału Budownictwa Lądowego Politechniki Wrocławskiej, w latach 1990–1994 zastępca burmistrza, a od 1994 r. do dziś burmistrz Oleśnicy; 1998–2002 przewodniczący Rady Powiatu Oleśnickiego.

Leszek CIEŚLIK, burmistrz Augustowa (PO) od 1994 r.; w I kadencji radny i członek Zarządu MiG; prawnik; radca prawny, m.in. w sejmiku samorządowym I kadencji.

Jan DZIUBIŃSKI, prezydent Tarnobrzega (PiS) od 1998 r., wcześniej wiceprezydent w II kadencji; przed 1994 r. spółdzielca mleczarski; mgr inż. mechanik; członek założyciel Polskiego Klubu Infrastruktury Sportowej; działacz organizacji katolickich.

Julian JOKŚ, burmistrz Krotoszyna (PSL) od 1994 r.; mgr inż. melioracji wodnych, absolwent Akademii Rolniczej w Poznaniu; 34 lata pracy w administracji publicznej; w latach 1981–1990 zastępca naczelnika Krotoszyna, w latach 1990–1994 – zastępca burmistrza miasta. Od 2004 r. przew. Zarządu Związku Gmin Zlewni Górnej Baryczy.

Marcin KIERWIŃSKI, radny Warszawy (PO) od 2006 r.; wiceprzewodniczący Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego, członek Komisji Polityki Rozwoju Gospodarczego oraz Komisji Infrastruktury i Inwestycji; członek Rady Krajowej PO.

Małgorzata MAŃKA-SULIK, prezydent Zabrze od 2006 r. (niezależna). Wykształcenie wyższe, matematyk – dr inż., była dyrektorka szkoły i inicjator pierwszej samorządowej szkoły artystycznej w Polsce – Liceum Sztuk Plastycznych w Zabrzu.

Marek MIROS, burmistrz Gołdapi (niezależny) nieprzerwanie od 1990 r.; ekonomista (SGPiS); przed 1990 r. główny księgowy w gospodarstwie rolnym; członek Zarządu ZMP od 2003 r.

Mirosław MIKIETYSKI, prezydent Koszalina (niezależny, pop. PO, PiS) od 2002 r.; lekarz, chirurg dziecięcy; w latach 1991–2002 – dyrektor jednego z najlepiej zarządzanych szpitali wojewódzkich w kraju.

Zdzisław NOWAKOWSKI, przewodniczący RM Mielca (niezależny) od 2003 r.; dyrektor Centrum Kształcenia Prakt. i Doskonalenia Nauczycieli w Mielcu (od 1997 r.); informatyk; ekspert MEN, współpracownik Politechniki Warszawskiej; autor podręczników i opracowań naukowych.

Marek OBREBĄLSKI, prezydent Jeleniej Góry (PO) od 2006 r.; przedtem pracownik Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu; dr nauk ekonomicznych; współautor Banku Danych Regionalnych GUS.

Zbigniew PODRAZA, prezydent Dąbrowy Górniczej (lewica) od 2006 r. Absolwent Wydziału Lekarskiego Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, chirurg; w latach 1994–1996 radny RM, 1998–2001 – radny Sejmiku Wojewódzkiego, poseł na Sejm RP IV i V kadencji, 2004–2005 – sekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia, przewodniczący Zgromadzenia KZK GOP.

Stanisław SZWABSKI, przewodniczący RM Gdyni (niezależny) od 1998 r.; radny od 1990 r.; w I kadencji – członek Zarządu Miasta; dr nauk chemicznych; przedtem pracownik naukowy Politechniki Gdańskiej.

Jarosław WILCZYŃSKI, prezydent Ostrowca Świętokrzyskiego od 2006 r. (niezależny), wyk. wyższe, nauczyciel, były pracownik w ostrowieckim Urzędzie Miasta i specjalista do spraw promocji w starostwie powiatowym, od 2002 r. radny gminy Bodzechów, w latach 2003–2005 – wiceprezydent Ostrowca Świętokrzyskiego.

Janusz ŻMURKIEWICZ, prezydent Świnoujścia od 2002 r. (lewica). Absolwent Politechniki Szczecińskiej, od początku związany z administracją lokalną, w latach 1985–1989 prezydent miasta, od 2004 r. w Zarządzie ZMP.

(jp)

Profesjonalne zarządzanie usługami

Projekt dla aktywnych samorządów

Rozmowa z dr. Tomaszem Potkańskim, zastępcą dyrektora Biura ZMP kierownikiem ds. projektu

■ Kto oprócz ZMP będzie uczestniczył w realizacji projektu pt. „Budowanie potencjału instytucjonalnego jednostek samorządu do lepszego dostarczania usług publicznych” finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego?

– Projekt będą realizować wspólnie Związek Miast Polskich jako lider partnerstwa, we współpracy ze Związkiem Powiatów Polskich, Związkiem Gmin Wiejskich RP i norweskim Związkiem Władz Lokalnych i Regionalnych. Poszczególne związki odpowiadają za różne komponenty projektu, wzajemnie się uzupełniając. Całkowita wartość projektu to 3,3 mln euro, rozłożone na 4 lata. Aż 85 procent tej kwoty (2,8 mln euro) to dotacja Norweskiego Mechanizmu Finansowego, a pozostałe 15 procent to udział własny projektodawców, opłacany ze składek członkowskich.

■ Jaki jest zasadniczy cel projektu i jakie korzyści może przynieść samorządom?

– Jest początek kadencji. Aktywne samorządy będą mogły z pomocą projektu rozpocząć 4-letni cykl doskonalenia sposobu, w jaki organizują i dostarczają usługi społeczne i techniczne swoim społecznościom. Każdy świadomy samorządowiec, niezależnie od tego, czy jego miasto, gmina lub powiat uczestniczy w projekcie, będzie miał dostęp do informacji w różnych formach, np. porównań własnego samorządu z innymi, opisów dobrych praktyk, zeszytów i broszur szkoleniowych. Dla przedstawicieli gmin będą organizowane warsztaty i szkolenia.

Projekt przygotowany przez organizacje samorządowe będzie nowością na rynku szkoleniowo-doradczym. Ma on być robiony przez samorządowców dla samorządowców. W niewielkim stopniu korzystamy z pomocy profesjonalnych konsultantów. Będziemy identyfikować i promować dobre przykłady zarządzania usługami, mierzyć i analizować, co takiego spowodowało, że dane działania okazały się sukcesem. Prowadzącymi szkolenia i warsztaty mają być samorządowcy – praktycy, przekazujący swą wiedzę i doświadczenie innym

praktykom. Bardzo często prowadzący będą tylko wspierać przekazywanie wiedzy między uczestnikami. To jest program dla aktywnych i chcących zmienić rzeczywistość wokół siebie.

Wiemy, że samorządowcy najlepiej uczą się od siebie nawzajem – chcemy ten proces jedynie wspierać i uczynić go stałą formą doskonalenia wiedzy osób zarządzających. Chcielibyśmy uczynić ten projekt narzędziem promocji kultury innowacyjności w zakresie doskonalenia usług dla mieszkańców. Po skończonym projekcie nasze organizacje będą dalej prowadziły taką działalność jako formę usług dla swoich członków.

Celem projektu będzie poprawa zarządzania w usługach społecznych – oświacie, kulturze, pomocy społecznej oraz w usługach technicznych – transporcie (drogownictwo i komunikacja zbiorowa), gospodarce mieszkaniami gminnymi, a także gospodarce komunalnej (sektor wodno-kanalizacyjny i zagospodarowanie odpadów stałych). Jest to projekt „miękki”, nieinwestycyjny.

■ Jakie działania zostaną podjęte w ramach tego projektu?

– Będzie to kilka równoległych i uzupełniających się działań:

■ rozbudujemy System Analiz Samorządowych, czyli system mierzenia wyników i kosztów usług oraz ich porównywania (tzw. systemu *benchmarkingu* usług),

■ wdrożymy system wymiany doświadczeń między podobnymi jednostkami samorządu oraz wsparcia dla ich praktycznego wykorzystania,

■ będziemy kontynuować konkursy na dobre praktyki – jako systemowe podejście do identyfikacji i upowszechniania dobrych sprawdzonych rozwiązań zarządczych dotyczących różnych typów usług publicznych,

■ przygotujemy praktyczne szkolenia z zarządzania usługami publicznymi z wykorzystaniem wiedzy o standardach usług oraz z wykorzystaniem przykładów dobrych praktyk,

■ najbardziej aktywne samorządy i laureaci konkursów dobrych praktyk będą mogli

uczestniczyć w wyjazdach studialnych do Norwegii.

Proponowane metody są bezpośrednim przeniesieniem do administracji publicznej doświadczeń i metod sektora prywatnego. Punktem wyjścia do tego podejścia jest posiadanie informacji o wynikach i kosztach dostarczania usług przez inne samorządy (SAS) oraz umiejętność liczenia tych wskaźników w swoim samorządzie.

W poszczególnych działaniach będzie mógł brać udział cały urząd, grupa pracowników lub pojedynczy pracownik. Sądymy, że z naszych propozycji skorzysta nawet kilkuset przedstawicieli samorządów. Liczymy, że skala oddziaływania programu na profesjonalizację administracji samorządowej będzie naprawdę znacząca.

■ Kiedy przewiduje się realizację poszczególnych elementów programu?

– Obecnie trwa faza wstępna projektu. Przygotowujemy się do podpisania umowy dotacji z UKiE, czyli Instytucją Pośredniczącą w ramach priorytetu „Rozwój Zasobów Ludzkich” z Norweskiego Mechanizmu Finansowego. W czerwcu przewidujemy nabór samorządów do udziału w tegorocznej edycji programu szkoleniowego i Grup wymiany doświadczeń. Po wakacjach zacznie się aktywna praca w grupach.

■ Na czym polega rozbudowa Systemu Analiz Samorządowych?

– Przede wszystkim rozszerzamy liczbę sektorów usług, jakie poddajemy monitorowaniu. Do dotychczasowych 4 dziedzin (oświaty, kultury, pomocy społecznej i transportu) dodamy w tym roku dwa nowe obszary: gospodarkę mieszkaniową oraz wodno-kanalizacyjną i odpady stałe. Będziemy także bardziej niż dotąd starali się korzystać z istniejących zasobów statystyki publicznej. I tak w przypadku oświaty wykorzystamy dane zawarte w Systemie Informacji Oświatowej, usuwając z niej tylko dane osobowe. Będziemy też postulować pożądane zmiany w zakresie danych gromadzonych przez GUS, tak aby jak najmniej obciążać współpracujące z nami samorządy zbieraniem dodatkowych danych. Badaniami obejmujemy także gminy wiejskie i powiaty.

Rozmawiała JOANNA PRONIEWICZ

IV Spotkanie Miast Papieskich

Edukacja w duchu papieskim

O wychowaniu dzieci i młodzieży mówiono podczas czwartego spotkania miast papieskich, które odbyło się 2 kwietnia br. w Krakowie, w Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się”.

Zagrozenie rodziny to zagrożenie cywilizacji powiedział profesor **Franciszek Adamski** z Krakowskiej Szkoły Wyższej im. A. Frycza Modrzewskiego. Dlaczego Papież zawsze tak dużo mówił o rodzinie? Odpowiedzią jest oczywiste stwierdzenie, że rodzina jest fundamentem cywilizacji, nie tylko chrześcijańskiej, ale cywilizacji w ogóle. Dzisiaj rodzina przeżywa największy w swej historii kryzys – stoi wobec niewyobrażalnych zagrożeń dla niej samej, a w konsekwencji również dla społeczności ludzkiej. Kryzys ten ujawnia się w trzech wymiarach. Po pierwsze, sprowadza się do pogardy najwyższej wartości życia, tj. pogardy, która prowadzi do legalizowania unicestwiania istoty ludzkiej w łonie matki. Po drugie, kryzys przejawia się w rozpadzie jedności rodziny, jedynej gwarancji pełnego wychowania dzieci i młodzieży, a po trzecie – w dewiacji jasnej i czystej miłości. Papież przypomina nam o trzech ważnych i koniecznych do podjęcia wątkach: o świętości rodziny, o wartości rodziny oraz o nietykliwości ludzkiego życia.

Profesor **Katarzyna Olbrycht** z UJ przedstawiła koncepcję wychowania św. Urszuli Ledóchowskiej w świetle nauczania Jana Pawła II. Założycielka Zgromadzenia Urszulanek Serca Jezusa Konającego była postacią niezwykłą – zakonnicą podejmującą kolejne wyzwania w skrajnie trudnych warunkach, zadania nowe i niesprawdzone, często ponad jej siły oraz siły skupionych wokół niej sióstr. Zaproponowała własny program nauczania i wychowania, który

sprawdziła we własnym życiu. Dziś podkreśla się jego zadziwiającą aktualność i trafność. Założenia wychowawcze Urszuli Ledóchowskiej były bardzo bliskie tak określonym współczesnym zadaniom pedagogiki świętości, opartej na bezwarunkowej dobroci, szukaniu dobra w każdym człowieku i w każdej sytuacji.

Tomasz Bilicki z Centrum Służby Rodziny z Łodzi w swoim wystąpieniu na temat „Pedagogika Jana Pawła II w działaniu” próbował odpowiedzieć na pytanie o to, co jest innowacyjne w nauczaniu Jana Pawła II. Przypominał stanowisko Papieża, który zawsze powtarzał, że dziecko jest darem Boga, jest wyrazem zaufania stwórcy do rodziców. Jednak dziecko w pierwszej kolejności jest osobą, która ma swoją godność. Stosunek do dziecka jest pierwszym sprawdzianem podejścia człowieka do człowieka. Można zauważyć, że jest to innowacyjne rozszerzenie nauczania Papieża również na ludzi niewierzących. Dziecko jest dzisiaj człowiekiem XXI wieku, jest nadzieją na przyszłość świata. Za jego wychowanie w pierwszej kolejności odpowiadają rodzice, którzy zdają sobie sprawę, jak wielkie wymagania stawia im w tym względzie Papież. Obok rodziców odpowiedzialność za wychowanie ponoszą państwo, kościół, szkoła, media, stowarzyszenia itp. Pedagogika w działaniu, według Jana Pawła II, przejawia się w centralnej roli rodziny, uznaniu suwerenności rodziny, promocji dobrej rodziny w samorządzie, a jednocześnie w udzielaniu pomocy w sytuacji kryzysowej. Jest to również włączenie rodziny w życie instytucji

wychowawczych na terenie gminy, takich jak chociażby szkoła. Prelegent stwierdził, iż miasto papieskie, to według niego organizm, który jest przyjazny rodzinie, człowiekowi, który włącza rodzinę w życie swoich obywateli, w swoją politykę i strategię. To również miasto, które skutecznie rozwiązuje problemy społeczne.

Z kolei **Urszula Nocoń**, dyrektor Gimnazjum nr 1 im. ks. Jana Twardowskiego w Brzesczach, zwróciła uwagę na kryzys autorytetu i braku poszanowania wartości. Niespójność działań środowisk wychowawczych, takich jak rodzina czy szkoła, powoduje chaos w sferze wartości. Dlatego potrzebne i cenne są takie działania, które pomagają w wychowaniu młodego człowieka, aby stał się on odpowiedzialny za własne czyny, aby był zdolny do zachowań altruistycznych. W tym zakresie konieczne są współpraca szkoły z rodzicami, wspólny system wartości oraz jednolite formy oddziaływań wychowawczych. Szkoła, podobnie jak każda instytucja zajmująca się wychowaniem, wdraża w życie określony plan, którego realizacja ma przynieść określone efekty – dobrze wykształconą i wychowaną młodzież.

Taki plan wychowawczy i dydaktyczny istnieje również w Gimnazjum nr 1 w Brzesczach. Jednym z pierwszych zadań tego planu był wybór patrona, którym został ks. Jan Twardowski. Jego postawa, droga życiowa, a także poezja są autentycznymi wskazówkami w wędrówce młodzieży ku dorosłości, a dla nauczycieli są pomocą w realizacji zadań wychowawczych. Dzieje się tak dlatego, że z jego osobą wiążą się wartości ponadczasowe, takie jak: wiara, optymizm, miłość do drugiego człowieka, tolerancja, wrażliwość. Osiągnięcie i zrozumienie tych wartości stały się nadrzędnymi celami planu wychowawczego tej szkoły. Misją gimnazjum stały się słowa ks. Jana „realizujemy się najpełniej, jeśli potrafimy żyć dla innych”. Program ten kładzie nacisk na najistotniejsze wartości: kształtowanie zainteresowań i wrażliwości poznawczej, rozwijanie wewnętrznej potrzeby uczenia się i odkrywania świata, odpowiedzialność za siebie i innych, szacunek dla drugiego człowieka, patriotyzm oraz aktywność społeczną.

Spotkanie zorganizowane w drugą rocznicę śmierci Papieża-Polaka zakończyła wspólna msza w kościele śś. Piotra i Pawła w intencji kanonizacji Ojca Świętego i oratorium „Tu es Petrus” na Ryнку Głównym.

EWA ZIÓŁKOWSKA

Centrum Jana Pawła II w Krakowie.

Fot. J. Poznański

Konkurs na „Najbardziej efektywną energetycznie gminę”

W poszanowaniu energii

Ocieplenie szkół i budynków użyteczności publicznej, modernizacja sieci ciepłowniczej i kotłowni, wymiana latarni na energooszczędne, a nawet wprowadzanie komunikacji miejskiej na biopaliwa i gaz ziemny – takie zadania wykonały miasta, które stanęły do „Konkursu na najbardziej efektywną energetycznie gminę w Polsce”.

Już po raz drugi Agencja Poszanowania Energii przy współdziałaniu z Ministerstwem Gospodarki oraz Ministerstwem Środowiska, pod honorowym patronatem Związku Miast Polskich, ogłosiła konkurs, w którym oceniane były oszczędności w zużyciu energii w ciągu ostatnich dwóch lat uzyskane w wyniku podjętych przedsięwzięć energooszczędnych na rzecz społeczności lokalnej. Głównym celem konkursu jest intensyfikacja i promocja działań w zakresie racjonalnego gospodarowania energią. W tym roku wzięło w nim udział 38 gmin, które walczyły o nagrodę w wysokości 10 tys. zł.

Zwycięskie miasta

Zwycięzców konkursu poznaliśmy 20 kwietnia br. Startowali oni w kilku kategoriach zależnych od wielkości gmin. I tak w kategorii gmin do 30 tysięcy

cy mieszkańców I nagrodę *ex equo* zdobyły **Dobra Szczecińska** oraz **Drawsko Pomorskie**. W kategorii gmin od 30 do 100 tysięcy wygrał **Ostrowiec Świętokrzyski**, zaś wśród gmin powyżej 100 tysięcy – **Rzeszów**. Nagrodę specjalną ufundowaną przez prezesa Urzędu Regulacji Energetyki zdobył **Bolesławiec**, który mógł pochwalić się zaoszczędzeniem blisko 33 mln kWh energii w wyniku przeprowadzenia zgłoszonych do konkursu przedsięwzięć! Ich realizacja przełożyła się również na znaczące w skali miasta ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

Zadania wykonane!

Ostrowiec postawił sobie za zadanie zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą o ok. 40 procent, zaś faktycznie udało się je zmniejszyć w termomodernizowanych budynkach

w latach 2004–2006 o ponad 50 procent. Całkowite wydatki gminy na realizację tej inwestycji wyniosły ponad 8,4 mln zł, przy czym miasto korzystało z różnych źródeł dofinansowania. Dzięki temu przedsięwzięciu poprawił się stan środowiska naturalnego, a co za tym idzie – jakość życia mieszkańców oraz warunki kształcenia w gminnych placówkach oświatowych.

Rzeszów oprócz wprowadzenia energooszczędnego oświetlenia miasta, unowocześnienia systemu ciepłowniczego oraz termomodernizacji budynków zainwestował w autobusy zasilane gazem ziemnym i dziś już 20 proc. całego taboru to autobusy na gaz. W Rzeszowie montuje się też kolektory słoneczne na budynkach użyteczności publicznej oraz – w ramach modernizacji układu ciepłej wody użytkowej – na krytych pływalniach. Stosuje się je także do oświetlania przejść aktywnych, w które zostało wyposażonych kilkanaście przejść dla pieszych.

Dalsze działania

Przedstawiciele wszystkich zwycięskich miast deklarowali, że nie spoczną na laurach i w kolejnych latach prowadzić będą działania zmierzające do oszczędzania energii oraz zapewnią, że wezmą udział w następnych edycjach konkursu.

(HH)

Z Komisji Wspólnej...

Plany likwidacji rezerw

Najważniejszą zmianą w nowelizacji ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, którą planuje Ministerstwo Finansów, ma być likwidacja lub zmniejszenie rezerw od lat funkcjonujących w systemie, m.in. rezerwy drogowej i oświatowej.

Ta ostatnia podzieliła samorządowców na posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, które odbyło się 18 maja br. Przedstawiciele miast i województw opowiadają się za przywróceniem rezerwie jej słownikowego znaczenia, a więc za wydzielaniem rezerwy tylko na zdarzenia nieprzewidywalne, wobec których nie można z góry ustalić żadnych kryteriów. Gminy wiejskie zaś i powiaty chcą pozostawienia rezerw

w dotychczasowej postaci, jako formy wspierania uboższych samorządów. Według projektu, rezerwa drogowa ma zniknąć, zaś oświatowa – zostać zmniejszona z 0,6 do 0,25 proc. (pierwotnie zakładano 0,1 proc.) i być przeznaczona tylko na błędy statystyczne oraz zdarzenia losowe.

Tym razem stosunkowo dużo projektów strona samorządowa zaopiniowała negatywnie. I tak projekt MEN w sprawie określenia warunków niezbędnych do realizacji zadań dydaktycznych nie uzyskał akceptacji ze względu na fakt, iż *projekt ten nie jest konieczny, a może rodzić skutki finansowe dla samorządów* – jak stwierdził **Piotr Uszok**, współprzewodniczący ze strony samorządowej. „Nie” powiedzieli samorządowcy dla

projektu o strażach gminnych ze względu na fakt, że jego autorzy nie uwzględnili postulatów: udostępnienia strażnikom miejskim dostępu do policyjnych baz danych oraz emerytur dla strażników miejskich już po 25 latach pracy. Negatywną opinię otrzymał projekt dotyczący udzielania przez gminy zwolnień z podatków – samorządowcy przeciwni są udostępnianiu radnym z komisji finansowej danych skarbowych chronionych ustawą. W swoim stanowisku strona samorządowa podkreśliła, że „zarówno od strony formalnoprawnej, jak i praktycznej nie do przyjęcia jest wprowadzenie czynnika społecznego do postępowania administracyjnego”. Z kolei projekt ustawy o uciążliwości zapachowej oceniono negatywnie za zastosowanie nieprecyzyjnych, subiektywnych ocen w kwestii uznawania pewnych zapachów za uciążliwe oraz brak odszkodowań dla przedsiębiorców, którym można zamknąć zakład ze względu na „uciążliwość zapachową”.

(HH)

Festiwal Promocji Miast Polskich

Uwierzyć w sukces

Pierwsza edycja Festiwalu Promocji Miast Polskich, który odbył się w Warszawie 17 i 18 kwietnia 2007 r., zgromadziła ponad 400 uczestników, w tym ponad 120 reprezentantów polskich miast. Podczas Festiwalu, zorganizowanego przez Grupę Ströer pod patronatem Związku Miast Polskich i Polskiej Organizacji Turystycznej, wiedzę na temat promocji miast przekazywali specjaliści z branży marketingowej, *public relations*, eksperci-praktycy z Polski i zagranicy.

Markę może mieć wszystko, każdy produkt, także człowiek i miasto. Marka nadaje produktom znaczenie i określa ich tożsamość. – *Jednak sam logotyp i ładny obrazek to za mało, aby dane miasto ruszyć z miejsca* – przekonywał **Dariusz Kubaj** z Ogilvy Brand Consulting.

Profesjonalna strategia

Potrzebna jest jeszcze profesjonalna strategia, która pokaże, do kogo się zwracamy i do czego zmierza dany przekaz. O sukcesie reklamy turystycznej decyduje wybór tematu, którym powinno być coś unikatowego dla danej miejscowości (np. Nowy Orlean – festiwal, Rio de Janeiro – karnawał, Dubaj – o 40 procent tańsze produkty światowe). Co jednak ma zrobić miasto, które nie posiada tego USP (*Unique Selling Proposition*)? Można je stworzyć – radził D. Kubaj. Co pokazać, gdy miasto ma zbyt wiele do zaoferowania?

Trzeba wówczas postarać się odpowiedzieć na pytanie, dlaczego warto tam pojechać. Istotną kwestią jest czasami również pokuszenie się o odpowiedź na pytanie, dlaczego ktoś miałby tam nie przyjechać? Reklama może rozwiązywać konkretne problemy, przełamywać bariery i dawać wymierne efekty. Marki można zmieniać, wymyślić na nowo. Podobnie może stać się z negatywnym wizerunkiem miasta, trzeba tylko zobaczyć, co stanowi problem (brud, brak hoteli itp.).

Często wydarzenie staje się podstawową wizytówką miast (Grunwald – bitwa, Mrągowo – Piknik Country, Poznań – Festiwal Teatralny). – *Dopiero wielokrotne powtórzenie dobrego wydarzenia nadaje sens komunikacyjny i daje szansę na trwały efekt* – mówił **Mateusz Zmyślony** z Grupy ESKADRA. Ważne jest, aby *event marketing* zawsze opierał się na strategii marketingowej. Dzisiaj taki dokument

ma zaledwie kilka miast i jedno województwo (śląskie).

Konsekwencja i spójność

W działaniach marketingowych trzeba zachować odpowiednią kolejność. Najpierw analiza miejsca, potem USP (unikatowa cecha), pomysł na komunikację, dalej logo czy slogan, później markowe produkty i kampanie, a na końcu konsekwencja i ciągłość, czyli wdrażanie. – *Zaburzenie tej kolejności musi generować bałagan, błędy i spadek konkurencyjności marki* – przestrzegali dyrektor kreatywny z ESKADRY.

Przedstawiciele firmy PLEON z Berlina i Warszawy również podkreślali, że tworzenie marki musi być oparte na długodystansowym planowaniu i konsekwentnie realizowane. Odniesić sukces mogą ci, którzy komunikują się wyraźnie, w sposób zrozumiały dla swoich grup docelowych. Całościowa prezentacja marki regionalnej musi być spójna (strony internetowe, gadzety, druki reklamowe itd.).

Budowanie marki i zarządzanie wizerunkiem pozwala wyróżnić się i sprawia, że zostaniesz zauważony, zwracał uwagę **Jarosław Filipek**, prezes Codes Consulting. Dzięki takim działaniom podkreślona zostaje indywidualność, odmienność, charakter i styl danego miejsca, co przyczynia się do tego, iż miasto zyskuje łatwość rozpoznawania i zapamiętania przez „klientów”.

Kiedy kryzys sprzedaży ogrania gazety i czasopisma, rośnie siła reklamy zewnętrznej przekonywał **Jarosław Pawlak** ze Ströer Media. O roli badań opinii mieszkańców, które powinny być nieodzownym narzędziem w tworzeniu polityki promocyjnej miasta, mówiła z kolei **Urszula Krassowska** z TNS OBOP. Wyniki takich badań mogą stanowić istotne źródło inspiracji.

Ważna opowieść

– *Świat stał się gigantycznym supermarketem, w którym każdy z każdym konkuruje o klientów, inwestorów, uwagę, szacunek, i taka jest rzeczywistość, czy to się nam podoba, czy nie* – powiedział gość specjalny Festiwalu **Simon Anholt**, uważany za czołowego światowego eksperta w tworzeniu strategii marek krajów, miast i regionów. Jeśli dane miasto ma dobrą reputację i sta-

W Panelu Prezydentów wzięli udział prezydenci Łodzi, Torunia, Krakowa, Warszawy, Katowic, Szczecina i Gdańska, którzy dyskutowali o tym, jak skutecznie promować miasta.

Fot. J. Proniewicz

Gościem specjalnym festiwalu był Simon Anholt, ekspert w tworzeniu strategii marek krajów, miast i regionów.

Fot. J. Proniewicz

bilny wizerunek, to mimo przejściowych kłopotów, będzie nadal dobrze postrzegane. Zabójstwa słynnych osób w Amsterdamie czy Sztokholmie nie zniszczyły wizerunku tych miejsc. Trzeba wiedzieć też, że nie da się kontrolować wizerunku ani poprawić postrzegania danego miejsca przez samą komunikację. – *Kiedy miasto ma już złą reputację, nic nie pomoże mówienie, że to nieodkryty klejnot. Na sławę trzeba zasłużyć, a zmieniać wizerunek można tylko przez czyny* – radził S. Anholt.

Marka to wizja liderów i wspólne podążanie do wybranego celu. Każde miasto musi odkryć swoją opowieść i znaleźć innowacyjny, ciekawy pomysł, który będzie pasował do tej opowieści. Takim przykładem prostych innowacji jest Targ Rybny Pike Place w Seattle, gdzie sprzedawcy żonglują rybami czy wyspa Isla Mujeres, na której wszystkie budynki przemalowano na oryginalne meksykańskie kolory. Oba miejsca w ten sposób zyskały sławę atrakcji turystycznych. Simon Anholt uważa, że trzeba walczyć z nudą w przekazach promocyjnych, budować długotrwałe strategie, ale przede wszystkim uwierzyć w sukces, bo tylko takie podejście władz miasta sprzyja budowaniu silnej marki.

Doświadczeniami Berlina w tworzeniu strategii promocji turystycznej podzieliła się **Caterina Erceg** z Berlin Tourismus Marketing. Przedstawiła m.in. zalety karty WelcomeCard, która jest głównym instrumentem komunikacji. Podczas Festiwalu swoje strategie promocyjne zaprezentowały też Łódź, Kraków i Wrocław.

Prezydenci o promocji

W drugim dniu Festiwalu ogłoszono decyzję o tym, że gospodarzami EURO 2012 będą Polska i Ukraina, co zostało

entuzjastycznie przyjęte przez wszystkich obecnych na konferencji. Przedstawiciele miast upatrują w tym fakcie wielkich możliwości dotyczących promocji na niespotykaną dotychczas skalę. Tego dnia odbył się także Panel Prezydentów, w którym udział wzięli prezydenci Krakowa, Warszawy, Gdańska, Łodzi, Szczecina, Torunia oraz Katowic. Dyskutowali o tym, jak skutecznie promować miasta – jakie bariery i wyzwania pojawiają się przed polskimi miastami w tym kontekście. **Hanna Gronkiewicz-Waltz** podkreślała, że dzięki EURO 2012 miasta mogą uzyskać nie tylko trwały efekt w postaci zbudowania swojej marki, ale też poprawić jakość życia mieszkańców, tak jak stało się to w Atenach czy Barcelonie. **Piotr Uszok**, pre-

zydent Katowic zwracał uwagę, że wszelkie wielkie, cykliczne imprezy kulturalne lub sportowe mogą stać się dźwignią promocji. Taką rolę odegrało np. Camerimage w Łodzi. – *Miasto wspiera wiele takich dobrych imprez, np. Międzynarodowy Festiwal Lalkarzy, i zajmuje w Polsce pierwsze miejsce, jeśli chodzi o wydatki na promocję* – mówił prezydent **Jerzy Kropiwnicki**.

Każde miasto może znaleźć swoją niszę. Na przykład w Gdańsku promuje się bursztyn i Festiwal Bursztynu, a Toruń – „gotyk na dotyk”, pierniki i Mikołaja Kopernika. Do Krakowa w 2006 r. przyjechało 8 milionów turystów i jest to wynikiem wdrażanej w mieście strategii. – *Dużym sukcesem jest wydłużenie średniego pobytu turysty do 3,8 doby* – twierdził prezydent **Jacek Majchrowski**. Wiele miast nie opracowało jeszcze strategii promocji (np. Warszawa), ale ich liderzy widzą pilną potrzebę przygotowania takiego dokumentu. W Szczecinie trwają przygotowania do stworzenia i promocji marki tego miasta. – *Chcemy przekuć walory miasta na produkty* – deklarował prezydent **Piotr Krzystek**. Zwracał uwagę na konieczność lepszej promocji wewnętrznej i wspólnej promocji miast dla regionu.

Konkurs rozstrzygnięty

Podczas uroczystej Gali wręczono nagrody w konkursie Złote Formaty na przygotowane przez miasta projekty, które realizują cele promocyjne miast i służą budowaniu ich pozytywnego wizerunku. W tegorocznej edycji zgłoszono 104 propozycje z 54 miast.

Nagrodą główną w konkursie Złote Formaty jest outdoorowa kampania reklamowa o wartości 100 tys. zł w ramach każdej z kategorii konkursowych. Kampanie zostaną zrealizowane na nośnikach Grupy Ströer. Łączna wartość nagród wynosi 400 tys. zł. Ponadto projektom, które zajęły kolejno 1, 2 i 3 miejsce w każdej z czterech kategorii konkursu, przyznane zostały Statuetki Złotych Formatów oraz Dyplomy. – *Poziom nadesłanych prac był bardzo wysoki. Zarówno biorąc pod uwagę koncepty kreatywne poszczególnych projektów, jak i rozmach w ich realizacji oraz ich potencjał medialny* – powiedział **Janusz Malinowski**, prezes zarządu Grupy Ströer.

JOANNA PRONIEWICZ

LAUREACI KONKURSU ZŁOTE FORMATY

KATEGORIA PLAKAT REKLAMOWY:

- I – Poznań, za plakat **Pierwszy Krzyk**
- II – Jelenia Góra – za plakat 48 Wrzesień Jeleniogórski 2006
- III – Kraków – za plakat W Krakowie nie ma czasu na sen

KATEGORIA WYDARZENIE SPECJALNE:

- I – Włocławek – **Break Session Włocławek 2006**

- II – Zamość – Międzynarodowa Wystawa Sztuki Współczesnej – Idea of City – Invisible Cities

- III – Tychy – Fiat jest w Tychach. Będzie my o tym trąbić

KATEGORIA WYDAWNICTWO PROMOCYJNE:

- I – Rzeszów – **Podania, legendy i opowieści z Rzeszowa i okolic przez dzieci rysunkami ilustrowane – kalendarz na 2007 rok**

- II – Jarocin – Magazyn Japi – Jarociński przegląd informacji

- III – Bytom – Miesięcznik – Informator Miejski Rynek 7 2006

KATEGORIA STRONA WWW:

- I – Niepołomice – za stronę **www.niepolomice.com**

- II – Kraków – **www.krakow.pl/weekend**

- III – Łódź – **www.cityoflodz.pl**

WYRÓŻNIENIA:

- Malbork – w kategorii wydarzenie specjalne za projekt Obłężenie Malborka

- Gdynia – w kategorii wydarzenie specjalne za projekt Forum Gospodarcze

- Wolin – w kategorii wydarzenie specjalne za projekt Festiwal Wikingów

- Gdańsk – w kategorii wydawnictwo promocyjne za Folder: Gdańsk: czasy, miejsca, ludzie

O zrównoważonym rozwoju

Duch Sewilli

Tak zatytułowano końcowe oświadczenie organizatorów V Europejskiej Konferencji Zrównoważonych Miast, która odbywała się od 23 do 27 marca br. w Sewilli. Głównym przesłaniem było upowszechnienie porozumienia aalborgskiego z 2004 r. (*Taking Commitment to the street*) i uzyskanie powszechnego wsparcia dla europejskiego ruchu samorządowego na rzecz ekorozwoju.

W konferencji uczestniczyło ponad 1500 uczestników reprezentujących samorządy 51 krajów, nie tylko z Europy. Najliczniejszymi grupami narodowymi byli gospodarze (ponad 700 osób), następnie Francuzi i Włosi. Najmniej liczną grupę stanowili przedstawiciele kra-

jów Europy Środkowej i Wschodniej, i w odczuciu wielu uczestników to właśnie w tej części Europy, dla uzyskania większego zainteresowania sprawami ekorozwoju, powinna odbyć się następna konferencja. Uczestnicy obrad, poza sesjami, otwierającą i podsumowującą, mogli wziąć udział w 10

spotkaniach plenarnych, 32 sesjach tematycznych i 6 wydarzeniach o charakterze happeningu, do których zaliczono prezentację kilkudziesięciu posterów i tematyczne dyskusje panelowe.

Prezydenci miast Aalborg – **Henning G. Jensen** i Sewilli – **Alfredo Sanchez Monteseirin** pokazali, na przykładzie własnych przedsięwzięć transportowych, budowlanych i urbanistycznych możliwości wdrażania rozwiązań przyjaznych środowisku. Można je było obejrzeć gołym okiem w Sewilli, mieście dążącym do zachowania równowagi między potrzebami mieszkańców i tysięcy turystów.

Na wszystkich ogromne wrażenie zrobiło wystąpienie **Dennisa Medows**, honorowego członka Klubu Rzymskiego, który omówił ponad 20-letnie doświadczenia samorządów w bardziej efektywnym wykorzystywaniu zasobów energetycznych. Na prostym przykładzie pokazał, że zmiana przyzwyczajęń sposobu życia i wprowadzenie nowych rozwiązań związanych z utrzymaniem równowagi w środowisku naturalnym, np. rezygnacja z samochodu na rzecz transportu publicznego, są trudne, ale możliwe. Najbardziej aktywne samorządy nie poprzestają na przygotowywaniu strategii i pisaniu o nowych rozwiązaniach transportowych, ale mają odwagę je wprowadzać i demonstrować innym. Najciekawsze sesje dotyczyły właśnie rozwiązań praktycznych. Na temat zwiększania mobilności transportowej i ograniczania tłoku w mieście dużo mieli do powiedzenia Hiszpanie. Pojawił się także akcent polski w tej dyskusji. Projekt TRISTAR, dotyczący współpracy w dziedzinie kompleksowych rozwiązań transportowych w Trójmieście, przedstawiała przedstawicielka Gdyni, **Alicja Pawłowska**. Wielkim powodzeniem cieszyły się sesje, na których poruszano tematy gospodarki przestrzennej i dyskutowano na temat rozwiązań dotyczących ochrony gruntów i bardziej racjonalnego zagospodarowywania terenów w aglomeracjach miejskich. Ciekawe przykłady budownictwa i rozwiązań urbanistycznych prezentowali Francuzi, m.in. na przykładzie Lille.

„Duch Sewilli” zawiera apel skierowany do samorządów lokalnych o pod-

Otwarcie biura COPPEM

W Sali Białej Urzędu Miasta Poznania 14 kwietnia br. **Ryszard Grobelny**, prezydent miasta Poznania i prezes Związku Miast Polskich uroczystie zainaugurował działalność biura COPPEM w Poznaniu. COPPEM to Stała Konferencja Eurośrodiemnomorskiej Współpracy Władz Lokalnych i Regionalnych, z główną siedzibą w Palermo na Sycylii. Poznańskie Biuro, zlokalizowane w siedzibie Związku Miast Polskich, swoim zasięgiem obejmuje wszystkie kraje Europy Środkowowschodniej.

W inauguracji uczestniczył **Zbigniew Krużyński**, zastępca dyrektora Departamentu Unii Europejskiej Ministerstwa Spraw Zagranicznych, **Carmelo Motta**, sekretarz generalny COPPEM, **Michele Raimondi**, koordynator Projektów i Programów COPPEM oraz członkowie COPPEM reprezentujący związki władz lokalnych z Estonii, Litwy, Słowacji, Słowenii i Polski. Uczestnicy spotkania podkreślali rolę samorządów lokalnych w przełamywaniu barier i budowaniu kontaktów z przedstawicielami różnych kultur i odmiennych światopoglądów. Jako główne zadania biura w Poznaniu wyznaczono gromadzenie i aktywną wymianę informacji na temat możliwych obszarów współpracy między krajami Europy Środkowowschodniej a krajami basenu Morza Śródziemnego.

ANNA NADOLNA

Zadaniem biura w Poznaniu będzie wymiana informacji na temat możliwych obszarów współpracy między krajami Europy Środkowowschodniej a krajami basenu Morza Śródziemnego.

Fot. J. Proniewicz

Porozumienie z Aalborg zostało podpisane przez 1000 uczestników IV Konferencji Zrównoważonych Miast w maju 2004 r., w 10 lat po podpisaniu tzw. Karty Miast Europejskich na rzecz Ekorozwoju. Zawiera ono „10 przykazań” związanych z zarządzaniem w środowisku zurbanizowanym, obejmujących praktycznie wszystkie dziedziny życia miejskiego. Zostało powołane do wzmocnienia prowadzonych lokalnie wysiłków na rzecz zrównoważonego rozwoju i dla odnowienia lokalnej Agendy 21.

Głównym celem porozumienia z Aalborg jest uświadomienie samorządom lokalnym w Europie potrzeby zintegrowanego działania dla zrównoważonego rozwoju, żeby mogły wziąć udział w tworzeniu tematycznej strategii europejskiej na temat środowiska zurbanizowanego. Porozumienie aalborgskie jest praktycznym i elastycznym narzędziem do wykorzystania w lokalnych działaniach. Podpisując porozumienie, lokalne samorządy powinny zaadaptować jego 10-tematyczną strukturę i rozpocząć proces wytyczania celów oraz dialog z lokalnymi partnerami w zakresie wcielania w życie zapisów lokalnej Agendy 21 lub jakiegokolwiek własnego planu zrównoważonego rozwoju. (www.aalborgplus10.dk)

pisanie porozumienia z Aalborg i wdrożenie koncepcji zrównoważonego rozwoju w swoich miastach. Na konferencji został opracowany również program roboczy, który umożliwi samorządom korzystanie z praktycznych narzędzi, w tym wskaźników, które pozwolą na ocenę skuteczności wdrażanych rozwiązań i będą wspomagały ich pracę.

Można przypuszczać, że na zrównoważony rozwój w środowisku zurbanizowanym będzie przeznaczanych najwięcej pieniędzy z różnych programów unijnych. Żeby z tych środków skorzystać, miasta będą musiały sprecyzować dokładne, wymierne cele, a także przygotować wiele analiz, które pokażą efekty ekonomiczne, ekologiczne i społeczne realizowanych inwestycji. Udowodnienie tego będzie wymagało zastosowania określonych wskaźników zrównoważonego rozwoju, których w Polsce w systemie statystyki publicznej ciągle brakuje.

MAŁGORZATA ORNOCH-TABEDZKA
burmistrz Puszczkowa

Polsko-Niemiecka Grupa Robocza

O potrzebie konsultacji

W Wolgast (Niemcy) 23 kwietnia br. odbyło się pierwsze po wyborze nowego składu polskiej delegacji spotkanie Polsko-Niemieckiej Grupy Roboczej. Przed posiedzeniem polscy członkowie Grupy wybrali współprzewodniczącego. Został nim Janusz Marszałek, prezydent Oświęcimia.

G ości na spotkaniu byli **Dieter Reinl** z MSZ RFN oraz dr **Doris Lemmermeier**, kierownik Biura (po stronie niemieckiej) Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży (PNWM). D. Reinl powiedział o aktualnych pracach Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej. Wspo-

morządowej w ostatnich miesiącach przybliżył **Tobias Kogge**, burmistrz Drezna, niemiecki współprzewodniczący. Wymienił on m.in. wizytę studyjną niemieckiej strony w Brukseli, Konferencję „Samorządy Trójkąta Wajmarskiego w sercu Europy” w Krakowie, Polsko-Niemiecką Konferencję Miast i Gmin Partnerskich w Dreźnie. Pod-

Posiedzenie Polsko-Niemieckiej Grupy Roboczej w Wolgast.

Fot. J.Timm

mniał o potrzebie konsultowania niektórych założeń współpracy międzynarodowej z przedstawicielami samorządów terytorialnych. Przedstawicielka PNWM zaprezentowała aktualną sytuację fundacji. Członkowie Grupy zdecydowali, by dla pełnego obrazu sytuacji na kolejne posiedzenie zaprosić przedstawiciela polskiego rządu.

Informacje o działaniach w obszarze polsko-niemieckiej współpracy sa-

kreślał pozytywny oddźwięk, jaki Deklaracja przyjęta w Dreźnie wywołała w gremiach europejskich, m.in. odpowiedź G. Verheugena.

Dyrektor **Andrzej Porawski** omówił projekt programu VII Polsko-Niemieckiej Konferencji Miast Partnerskich w Gdańsku, 25-26 czerwca br.

Kolejne posiedzenie Grupy zaplanowano wiosną 2008 r. w Sandomierzu.

ALICJA STACHOWIAK

Współpraca partnerska

Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA), odpowiedzialna za wdrażanie programu „Europa dla obywateli 2007-2013”, zorganizowała 29 marca br. spotkanie dla koordynatorów współpracy partnerskiej z europejskich organizacji samorządowych. Podczas spotkania oficjalnie zaprezentowano przetłumaczony na wszystkie języki UE przewodnik po programie oraz przedstawiono nowe procedury finansowania i rozliczania wniosków. Wszystkie informacje znajdują się na stronie Agencji:

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm oraz Związku Miast Polskich: www.zmp.poznan.pl

KATARZYNA PACZYŃSKA

Nowe miasta w ZMP

Pelplin

Leżący na zachód od Wisły w województwie pomorskim, nad rzeką Wierzą, Pelplin dzięki cysterskiemu kompleksowi budowli gotyckich to prawdziwy skarbiec średniowiecznej kultury. Miejsce to zwane „ostoją spokoju”, dzięki swemu położeniu i zabytkom, jest atrakcją turystyczną nie tylko dla regionu. Obecnie liczy około 8500 mieszkańców.

Dolina Wierzycy z licznymi rozlewiskami i bagnami była wymarzoną miejscem do osadzenia zakonu cystersów, zajmującego się od zawsze zagospodarowaniem takich właśnie miejsc. W roku 1274 książę gdański Mściwój II przekazał część swoich dóbr z Pelplinem i oko-

Na mocy bulli papieskiej – w roku 1824 – Pelplin stał się siedzibą diecezji chełmińskiej, a 40 lat później założono tu progimnazjum *Collegium Marianum*, które jako jedyna szkoła na Pomorzu

również polska drukarnia wydająca gazetę mającą olbrzymi wpływ na zachowanie polskości Pomorza – „Pielgrzym” – drukowaną do dnia dziś.

Mimo sięgającej średniowiecza historii, Pelplin dopiero w 1931 r. uzyskał prawa miejskie.

Okres okupacji zapisał się w dziejach tego miasta krwawymi zgłoskami. Hitlerowcy, rozumiejąc znaczenie tego miejsca dla polskości Pomorza, zamordowali ponad 360 księży, zlikwidowali *Collegium Marianum* i Seminarium

Duchowne, wywieźli większość zbiorów Archiwum i Muzeum Diecezjalnego oraz zamknęli katedrę dla wiernych.

Rzemiosło i kultura

W 1992 r. Pelplin stał się siedzibą nowej diecezji

Pelplińskiej, a w 1993 zwrócono władzom kościelnym budynek *Collegium Marianum*, gdzie po pieczołowitej restauracji ponownie otwarto katolicką szkołę średnią dla chłopców. W Pelplinie usytuowane są ponadto Wyższe Seminarium Duchowne oraz Kuria Diecezji Pelplińskiej.

Chlubą miasta jest tradycja rzemieślniczo-kupiecka dominująca od dawien dawna po dzień dzisiejszy, odnosząca znaczące sukcesy choćby w dziedzinie piekarnictwa i cukiernictwa, rzemiosło artystyczne, kupiectwo oraz na rynku wydawniczym. Przyszłość miasta można upatrywać w ekspansywnie rozwijającej się turystyce średniowiecznej i religijnej.

Pelplin nie bez powodu często nazywany jest Kulturową Stolicą Kociewia. Odbывается tu wiele imprez o charakterze ogólnopolskim, m.in.: jedna z najciekawszych atrakcji turystycznych Pomorza – wspaniały Jarmark Cysterski, który jest organizowany zawsze w trzeci weekend września, Pomorski Festiwal Poetycki im. ks. Janusza St. Pasierba czy Mię-

Jarmark Cysterski.

Fot. Arch. UM w Pelplinie

licznymi osadami cystersom sprowadzonym w 1258 r. do leżącej około 10 km na południe od Skaryszew wsi Pogódki. W ciągu dwóch lat wzniesiono najpotrzebniejsze budowle i 27 października 1276 r. do Pelplina przeniósł się cały konwent cysterski z Pogódek.

Walka o polskość Pomorza

Przez ponad 150 lat dobra „szarych mnichów” omijały większe nieszczęścia i wojny. Dochody płynące z rozległych włości oraz licznych młynów i spichlerzy umożliwiły budowę potężnej katedry oraz zespołu klasztorowego, w którym istniało wówczas *scriptorium* oraz szkoła średnia, której absolwenci otrzymywali tytuł bakałarza.

przez cały okres zaborów prowadziło naukę języka polskiego. Od 1860 r. czynna była tu

Bazylika Katedralna.

Fot. Arch. UM w Pelplinie

dzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej w Bazylice Katedralnej.

Turystyka religijna

W Pelplinie najważniejszy dla turystów obiekt to Bazylika Katedralna, która jest jednym z najlepiej zachowanych i najstarszych zabytków gotyku pomorskiego. Świątynia może pomieścić 8000 wiernych i jak pisał w swojej

kronice Jan Długosz: „Klasztor ten był tak piękny i znakomity ze względu na wzniesione w nim budowle i mury, że łatwo budził u wszystkich śmiertelnych podziw”. Bazylika ma największy w Europie ołtarz główny, 22 barokowe ołtarze boczne. W Muzeum Diecezjalnym znajduje się jedyny w Polsce egzemplarz Biblii Gutenberga, jeden z 47 zachowanych, posiada ślad przewróconej czcionki drukarskiej.

Miejszem pielgrzymek jest Góra Jana Pawła II z 33-metrowym krzyżem, gdzie Papież-Polak 6 czerwca 1999 r. celebrował Mszę Świętą.

Miastami partnerskimi Pelplina są Teisnach i Grafting z Niemiec oraz Gniew. Władze lokalne współpracują również z dwoma innymi polskimi miastami – Stężycą i Żukowem.

Nowe miasta w ZMP

Dąbie

Miasto leży we wschodniej części województwa wielkopolskiego, w Kotlinie Kolskiej nad Nerem i liczy 2200 mieszkańców. Przez gminę przebiega magistrała kolejowa Herby Nowe-Gdynia oraz autostrada A2.

Dąbie wzmiankowane w 1232 r. (pod nazwą Dambe), prawa miejskie jako miasto królewskie otrzymało ponad 500 lat temu, w 1423 r.

Włókiennicze tradycje

Początkowo należało do klasztoru Norbertanek w Strzelnie, a później stanowiło własność prywatną, posiadłość Dąbskich-Godziebów. W okresie zaborów miasto znajdowało się najpierw pod zaborem pruskim, od 1807 r. w Księstwie Warszawskim, a w 1815 r. w Królestwie Polskim. W XIX założono tu osadę tkaczy – jej pozostałością jest zabytkowa kolonia domków. W 1939 r. liczyło 4200 mieszkańców. W czasie okupacji niemieckiej w obozie zagłady w Chełmnie (6 km od Dąbia) hitlerowscy okupanci zamordowali ok. 200 tys. osób, głównie Żydów.

Do najciekawszych zabytków Dąbia należą: murowany kościół parafialny rzymskokatolicki z XVII w., kościół ewangelicko-augsburski wzniesiony w 1806 r. oraz gmach ratusza miejskiego z 1814 r., w którym obecnie mieści się siedziba Urzędu Miejskiego.

Nagrody za ekologię

Gmina Dąbie ma charakter rolniczy, ale szanse na rozwój upatruje się także w przetwórstwie rolno-spożywczym, turystyce i przemyśle. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zostały wydzielone

rozległe tereny pod działalność gospodarczą. Dąbie ma też uchwaloną strategię zrównoważonego rozwoju. Jednym z jej założeń jest to, aby gmina była postrzegana jako miejsce zamieszkania i pracy ludzi żyjących do-

Dąbie z lotu ptaka.

Fot. Arch. UM w Dąbiu

Rzeka Ner.

Fot. Arch. UM w Dąbiu

Autostrada A2. Fot. Arch. UM w Dąbiu

statnio w przyjaznym środowisku. Praca, którą już wykonano, przyniosła efekty. Gmina jest laureatem II edycji konkursu „Na najlepiej rozwiązana gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich”, nagrodzona tytułem „Profesjonalna gmina przyjazna inwestorom” za II miejsce w grupie gmin do 15 tys. mieszkańców, zdobyła również wyróżnienie w VI edycji konkursu ekologicznego „Przyjaźni środowisku”.

Źródło termalne i turystyka

Na terenie oddalonej o około 3 km od Dąbia wsi Tarnówka znajdują się źródła gorących wód o bogatym składzie chemicznym (sód, chlorki, siarczany, wapń, mangan, wodorowęglany). Wydajność tego źródła wynosi 70 m³/godz. przy temperaturze 60 stopni Celsjusza. Ze względu na interesujący skład, odpowiednią wydajność i temperaturę tych wód zostały stworzone odpowiednie warunki do utworzenia dzielnicy uzdrowiskowej.

Jednym z celów polityki gminy jest rozwój turystyki. Sprzyjają temu znajdujące się na tym obszarze urokliwe rezerваты przyrody, m.in. ptactwa wodnego, które stanowią ogromną atrakcję turystyczną. Wyznaczono tereny pod rezerваты faunistyczne „Dąbskie błota” i „Doborów”.

Materiały o nowych miastach przygotowała JOANNA PRONIEWICZ

450 lat Augustowa

Miasto nad Rospudą

Trzydziestotysięczny Augustów, leżący na północnym wschodzie Polski, na skraju Krainy Tysiąca Jezior to jedno z najsłynniejszych w ostatnim czasie polskich miasteczek i to nie tylko w Polsce, ale i w Europie. A to za sprawą wielkiej medialnej kampanii przeciwko budowie obwodnicy miasta w dolinie rzeki Rospudy.

Dzięki tej akcji – miasto założone przez króla Zygmunta Augusta na mocy przywileju lokacyjnego nadanego w Wilnie 17 maja 1557 r. – zostało rozreklamowane i już dziś widać większe zainteresowanie turystów przyjazdem tu, gdzie przyroda jest jeszcze nieskażona.

Bogactwo Augustowa

Aż 35 proc. powierzchni miasta stanowią lasy, a 26 – wody. Gród nad Nettą przylega do zachodniej części Puszczy Augustowskiej – jednego z największych kompleksów leśnych w Europie. W granicach administracyjnych miasta znajduje się siedem jezior: Sajno, Necko, Białe, Rospuda, Studzieniczne, Sajenek,

Staw Sajenek i kilkanaście mniejszych. Większość z nich łączy Kanał Augustowski o długości 102 km, z czego 80 km znajduje się w Polsce, a pozostałe 22 km po stronie białoruskiej. Kanał zbudowany w latach 1823–1839 według pro-

Bulwary im. Narodów Unii Europejskiej nad rzeką Nettą. Fot. K. Czernicka

jektu inż. gen. Ignacego Prądzyńskiego jest dziś najciekawszą atrakcją ziemi augustowskiej. Jako pomnik budownictwa hydrologicznego kandyduje do wpisania na listę światowego dziedzictwa kultury UNESCO.

W puszczy i na wodzie

Augustów od dawna jest uznaną stolicą sportów wodnych i turystyki aktywnej. W sezonie letnim na jeziorach grupują się miłośnicy żeglarstwa, kajakarstwa, wioślarstwa, narciarstwa wodnego i motorowodniacy. Ogromną popularnością cieszą się wycieczki statkami białej floty i gondolami, podczas których można podziwiać piękno ziemi augustowskiej. Najbardziej popularne są spływy kajakowe, którymi można dotrzeć w najbardziej malownicze zakątki. Od lat największe rzesze turystów przyciągają trasy kajakowe Kanału Augustowskiego, Czarnej Hańczy, Rospudy i Biebrzy.

Malownicze szlaki Puszczy Augustowskiej można przemierzyć zarówno

Z obwodnicą w tle

Niech nikt spoza społeczności lokalnej nie rozstrzyga za nią

Rozmowa z burmistrzem Augustowa, Leszkiem Cieślkiem

■ Augustów jest ostatnio jednym z najbardziej medialnych miast w Polsce. Czy kampania dotycząca wstrzymania budowy obwodnicy miasta, ale i walorów ekologiczno-turystycznych Augustowa nie wpłynie *de facto* na korzyść miasta, bo trzeba by wydać ogromne pieniądze, by tak szeroką reklamę opłacić?

– Na pewno ta „słyszalność” Augustowa jest – jak pani powiedziała – ogromna w związku z budową obwodnicy naszego miasta, która, co chcę podkreślić, nie została wstrzymana. Ona się buduje w normalnym tempie i sądzę, że będzie wybudowana. A ponieważ przy tej okazji

dużo się mówi o naszym mieście, to ludzie chcą przyjeżdżać, żeby zobaczyć, jak „dewastujemy”. Potem, kiedy obwodnica będzie skończona, będą przyjeżdżać i zobaczą trochę tej słynnej Rospudy. Bo dzisiaj, jeśli nawet ktoś przyjedzie, to bez przewodnika nie trafi we właściwe miejsce – na razie tam nie można dojechać, nie znając terenu. Myślę, że po zakończonej budowie ludzie będą pytać: „A po co był taki cyrk?”.

■ Skąd w takim razie tak gwałtowne protesty?

– To jest złożona sprawa, wmieszała się w to polityka. Jest to gra przeciwko

obecnemu rządowi, chociaż on miał tak naprawdę niewiele wspólnego z przygotowaniem tej inwestycji. Komi-

Augustów z lotu ptaka.

Fot. M. Pogoda

pieszo, jak i rowerem, można je też oglądać z siodła na wytyczonym szlaku konnym.

Co ma pływać nie utonie

Bogate złoża borowiny oraz walory mikroklimatu leczniczego bogatego w olejki eteryczne zadecydowały o nadaniu miastu 14 października 1993 r. statusu uzdrowiska. Położenie Augustowa wśród lasów iglastych wzbogacających powietrze w żywiczne fitocydy sprzyja prowadzeniu profilaktyki i lecznictwa pylicy górniczej, a także chorób układu krążenia.

Bogaty kalendarz imprez sportowo-kulturalnych zapewnia turystom i mieszkańcom mnóstwo wrażeń. Latem odbywają się tu m.in. Mistrzostwa Polski w Pływaniu na Byle Czym *Co ma pływać nie utonie*, Weekendy z Radiową Trójką, Międzynarodowe Mistrzostwa w Skokach Narciarskich, Balladowe Wieczory Nad Neckiem. Przez całe wakacje trwa Augustowskie Lato Teatralne, w ramach którego odbywają się noce filmowe, kabaretony, spektakle, dyskoteki. Nieodłączną częścią Lata jest spektakl Sławomira Mrożka „Na Pełnym Morzu”.

sja Europejska dostała argumenty do rąk poprzez złożenie skargi na tę budowę i chce wykorzystać taką okazję do dyscyplinowania nowych krajów członkowskich. Już nie wspominając o tym, że jak nowe kraje nie wykorzystają pieniędzy unijnych, to będzie więcej do podziału dla starej „piętnastki”. Muszę też zaznaczyć, że było trochę błędów popełnionych przez poprzednie rządy przy ustalaniu obszarów „Natura 2000”, które jednak można skorygować, bo przecież jeśli prawo przeszkadza człowiekowi, to raczej prawo trzeba zmienić niż człowieka.

■ Co dla gminy oznaczałoby wstrzymanie prac nad budową obwodnicy?

– Augustów jest miastem turystycznym, sanatoryjnym. Tymczasem w odległości 150 metrów od plaży nad jeziorem Necko biegnie droga krajowa, przez którą przejechało w ubiegłym roku 1,5 mln tirów, a myślę, że w tym roku będzie ich już 2 mln! I nie liczę tu samochodów osobowych, tylko ruch ciężarówek. Praktycznie więc moglibyśmy stracić status miasta uzdrowskiego, bo

co to za uzdrowsko z zatrutym spalaniem powietrzem. Oczywiście zdarzały się też wypadki drogowe z udziałem tirów, ale to nie jest nasz główny argument w dyskusji, bardziej mówimy o zdrowiu mieszkańców i kuracjuszy, którzy zmuszeni są wdychać spalinę.

■ Jak władze samorządowe chcą wykorzystać pojawiającą się dziś przed Augustowem szansę?

– Chcemy rozwijać nasze miasto jako centrum turystyczne, a także uzdrowskie i handlowe, ponieważ znajdujemy się na trasie *via Baltica*. Miasto musi robić wszystko, by sprostać wyzwaniom. Już dokonaliśmy wielu inwestycji, przede wszystkim z zakresu ochrony środowiska, takich jak modernizacja oczyszczalni ścieków czy modernizacja systemu ciepłowniczego. Zakończyliśmy też duży projekt pod nazwą „Unowocześnienie i Marketing Kanału Augustowskiego”, dzięki któremu umocniliśmy dużą część nabrzeży kanału, zbudowaliśmy ścieżki piesze i rowerowe, a nawet kanalizację oraz sieć zaopatrzenia w wodę. Przygotowaliśmy infrastrukturę pod budowę

Narciarski „Przebiśnięg”

Dużą popularnością w Augustowie cieszy się elektryczny wyciąg nart wodnych na jeziorze Necko o długości 740 m. Maksymalna prędkość, jaką może rozwinąć, wynosi 58 km/h. Z wyciągu może korzystać jednocześnie 8 osób. Za uruchomienie wyciągu miasto otrzymało nagrodę „Przebiśnięg '99” przyznaną przez Polską Organizację Turystyczną za „najciekawsze zrealizowane inicjatywy kreujące nowoczesną ofertę turystyczną w Polsce”.

Elektryczny wyciąg nart wodnych w Augustowie.

Fot. K. Czernicka

Na podstawie materiałów z miasta oprac.
HANNA HENDRYSIAK

nowych obiektów. W ciągu kilku ostatnich lat zmodernizowaliśmy centrum miasta oraz odrestaurowaliśmy bulwary nad rzeką Netą. Planujemy zrealizowanie Podlaskiego Centrum Golfa, rewitalizację Rynku Zygmunta Augusta, modernizację amfiteatru, a także budowę kładki pieszo-rowerowej nad rzeką Netą, która połączy dwie dzielnice naszego miasta – Borki i Zarzecze. Po stronie Zarzecza stanie wieża widokowa.

■ Jakie są Pana życzenia dla mieszkańców z okazji Jubileuszu?

– Życzę dalszego rozwoju; znaczącego miejsca na mapie turystycznej nie tylko Polski, ale Europy i świata; żeby o Augustowie było słychać dużo i żeby z tego powodu przyjeżdżało coraz więcej turystów, co przełoży się na dostatek mieszkańców. Życzę też trochę spokoju i tego, aby ludzie, którzy nigdy w Augustowie nie byli albo nie znają lokalnych problemów, nie zajmowali zdania, żeby nikt spoza naszej społeczności lokalnej nie rozstrzygał za nią.

■ Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała HANNA HENDRYSIAK

IV OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA PUBLIC RELATIONS W SAMORZĄDZIE

Kraśnik, 13–15 czerwca 2007 r., Centrum Kultury i Promocji, al. Niepodległości 44

„Komunikacja społeczna. Budowanie wizerunku liderów i organizacji samorządowych”

13 czerwca, g. 10.00–16.00

Rafał Czechowski (PSPR, Imago PR)
Liderzy samorządów – między PR a propagandą
Jarosław Flis (Uniwersytet Jagielloński)
Burmistrz – chirurg czy anestezjolog?
Marek Wróbel (szef gabinetu politycznego ministra gospodarki, specjalista ds. PR)
Zmierzyć dyktatu mediów – jak z niego skorzystać?
Agata Brodzka-Kostrzewska (PLEON)
Mieszkaniec, czyli zapomniana grupa docelowa w działaniach komunikacyjnych miast i regionów
Sebastian Sahajdak (Uniwersytet Szczeciński)
Rzeczpospolita Internetowa, czyli Stepnica on Line. Case study
Lidia Marcinkowska (Neuron Agencja PR)
Promocja gmin polskich w trakcie międzynarodowych imprez kulturalnych. Na przykładzie Miss World 2006

Organizatorzy:

14 czerwca, g. 10.00–16.00

Krzysztof Gajdka (Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi, UMCS w Lublinie)
Nowe trendy w samorządowych kampaniach wyborczych
Adam Łaszyn (ALERT MEDIA Communications)
Reagowanie w medialnych sytuacjach kryzysowych
Warsztaty:
Dariusz Tworzydło (WSliZ)
Komunikacja i perswazja w procesie kształtowania wizerunku
Marek Skąła (Megalit Instytut Szkoleń)
Wystąpienia publiczne – jak budować wizerunek urzędu?

15 czerwca, g. 10.00–13.00

Komunikacja społeczna na Ukrainie
Prezentacje i forum dyskusyjne poświęcone problematyce komunikacji społecznej na Ukrainie (z udziałem przedstawicieli ukraińskich samorządów i organizacji pozarządowych).

Patronat medialny: Gazeta Samorządu i Administracji, Serwis Samorządowy PAP, portal PRoto

Unia Metropolii Polskich, Unia Miasteczek Polskich, Związek Gmin Wiejskich RP,
Związek Miast Polskich, Związek Powiatów Polskich, Związek Województw RP

VIII Rocznica Kanonizacji Św. Kingi

POWITANIE PATRONKI SAMORZĄDOWCÓW

I Pielgrzymka Gmin, Powiatów i Województw

Nowy Sącz, 16 czerwca 2007

Stary Sącz, 17 czerwca 2007

sobota, 16 czerwca, sala przy Bazylice św. Małgorzaty w Nowym Sączu
wspólne posiedzenie Zarządów ogólnopolskich organizacji gmin, powiatów i województw (z udziałem miast lokowanych staraniem św. Kingi, parafii pod jej wezwaniem i miejscowości „Pierścienia św. Kingi”) – konferencja (15:00 – 18:00)

Trzeba troszczyć się o sprawy Pana na tym świecie

- Słowo Biskupa Tarnowskiego, ks. dra Wiktora Skworca
- Wprowadzenie – współprzewodniczący Komisji Wspólnej, Piotr Uszok
- Kult św. Kingi na przestrzeni wieków – ks. prof. Ryszard Banach
- parafie św. Kingi w Polsce – prezentacja
- Św. Kinga a rozwój Polski – Jan Flaszka, dyrektor Muzeum w Bochni
- „Pierścień św. Kingi” – prezentacja

- Św. Kinga wzorem dla samorządowców – prof. dr Barbara Kudrycka MEP
- miasta lokowane przy współudziale św. Kingi – prezentacja
- Zamiast podsumowania – refleksja modlitewna
- 19:00 – Msza św. w intencji samorządowców – Bazylika św. Małgorzaty
- 20:00 – wspólna kolacja

niedziela, 17 czerwca, Ołtarz Papieski w Starym Sączu

- wyprowadzenie pocztów sztandarowych gmin, miast, powiatów i województw pod Ołtarz
- 11:00 – Msza św. dziękczynna
- 13:30 – posiłek z burmistrzem Starego Sącza w wigilię 750-lecia lokacji miasta

Wkładkę „Samorząd Miejski”, stały dodatek do „GSiA” wydawany raz w miesiącu, przygotowuje zespół Związku Miast Polskich: Ewa Parchimowicz, Joanna Proniewicz, Andrzej Porawski – dyrektor Biura ZMP.
Wersja elektroniczna dodatku „SM” znajduje się pod adresem: www.miasta-polskie.pl/sm.html
Biuro Związku Miast Polskich, ul. Robocza 46a, 61-517 Poznań, tel. 0-61 633 50 50, fax 0-61 633 50 60, e-mail: redakcja@zmp.poznan.pl, strona internetowa: www.miasta-polskie.pl, www.polish-cities.pl, www.zmp.poznan.pl

**gazeta samorządu
i administracji**
gospodarka prawo finanse